

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. február 13.)

a *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle *et al.* (a fenyőfa fonalférge) elterjedése elleni, Portugáliának az attól ismertén mentes területein kívüli más területeire vonatkozó ideiglenes kiegészítő intézkedéseknek a tagállamok számára történő előírásáról

(az értesítés a C(2006) 345. számú dokumentummal történt)

(2006/133/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről szóló, 2000. május 8-i 2000/29/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 16. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) Ha valamelyik tagállam úgy véli, hogy fennáll a *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle *et al.* (a fenyőfa fonalférge) valamelyik másik tagállamból a területére történő behurcolásának közvetlen veszélye, akkor engedélyezni kell számára e veszély elleni védekezés céljából kiegészítő intézkedések meghozását.
- (2) Portugália 1999. június 25-én értesítette a többi tagállamot és a Bizottságot arról, hogy a területéről származó néhány fenyőfamintát a fenyőfa fonalférgével fertőzöttnek találtak. A Bizottság elfogadta a 2000/58/EK ⁽²⁾ és 2001/218/EK ⁽³⁾ határozatot, melyekben a fenyőfa fonalférge elleni védekezési intézkedéseket állapít meg.
- (3) Az Élelmiszerügyi és Állat-egészségügyi Hivatal legutóbb 2004 novemberében végzett értékelései, a Portugália által benyújtott kiegészítő információk, továbbá a többi tagállam által az *Abies Mill.*, *Cedrus Trew*, *Larix Mill.*, *Picea A. Dietr.*, *Pinus L.*, *Pseudotsuga Carr.* és *Tsuga Carr.* faanyagán, hántolt fakérgén és növényein végzett hatósági vizsgálatok alapján kitűnt, hogy a Portugáliában végrehajtott felszámolási program eredményeként a fenyőfa fonalférgének terjedése Portugália körülhatárolt területeire korlátozódott. Ugyanakkor az e területeken végzett vizsgálatok során a fenyőfa fonalférgével való fertőzöttség jeleit mutató fákat találtak.

- (4) A Növény-egészségügyi Állandó Bizottság 2004. júliusi és 2005. májusi ülésén értékelte a 2003. februári, 2003 júniusában módosított, a fenyőfa fonalférgének középtávú felszámolására létrehozott portugáliai program végrehajtását. Ez utóbbi ülésen megállapították, hogy a körülhatárolt területen a fertőzöttségi szint csökkentésére vonatkozó cél mindaddig nem valósult meg teljes egészében.
- (5) Ezért szükséges, hogy Portugália folytassa a különleges intézkedések meghozatalát, a faanyag, a hántolt fakéreg és a gazdanövények körülhatárolt portugáliai területeken belüli, onnan más portugáliai területekre, illetve a többi tagállamba történő szállítására tekintettel.
- (6) Szükséges továbbá, hogy Portugália folytassa a fenyőfa fonalférgének elterjedését megelőző intézkedések alkalmazását a szervezet kiirtásának céljából. Ezért újabb középtávú felszámolási programot kell benyújtani a fenyőfa fonalférge terjedésének hatékonyabb megakadályozására/terjedése elleni hatékony védekezés, illetve a felszámolás céljával.
- (7) A többi tagállam számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy kiegészítő intézkedéseket alkalmazzanak területeiknek a fenyőfa fonalférge elleni védelmét illetően.
- (8) A különleges intézkedések és a középtávú program végrehajtásának eredményeit folyamatosan értékelni kell, különösen a Portugália és a többi tagállam által benyújtott információk alapján.
- (9) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a Növény-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

E határozat alkalmazásában az alábbi meghatározások alkalmazandók:

- a) „a fenyőfa fonalférge”: *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle *et al.*;

⁽¹⁾ HL L 169., 2000.7.10., 1. o. A legutóbb a 2005/77/EK bizottsági irányelvvvel (HL L 296., 2005.11.12., 17. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 21., 2000.1.26., 36. o.

⁽³⁾ HL L 81., 2001.3.21., 34. o. A legutóbb a 2003/127/EK határozattal (HL L 50., 2003.3.25., 27. o.) módosított határozat.

- b) „fogékony faanyag és -kéreg”: tűlevelűek (*Coniferales*) faanyaga és hántolt fakéreg a *Thuja* L. kivételével;
- c) „fogékony növények”: az *Abies* Mill., *Cedrus* Trew., *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. és *Tsuga* Carr. növények (a termések és a magok kivételével).

2. cikk

Portugália 2008. március 31-ig biztosítja, hogy az e határozat mellékletében meghatározott feltételeket betartják az olyan fogékony faanyagra, fakéregre és növényekre vonatkozóan, amelyeket az 5. cikk szerint körülhatárolt portugáliai területeken belül, valamint onnan más portugáliai területekre vagy más tagállamokba szállítanak.

Portugáliának 2006. február 15-ig újabb középtávú felszámolási programot kell benyújtania a fenyőfa fonalférge terjedésének megakadályozására, annak felszámolása céljával. E programnak tartalmaznia kell a fenyőfa fonalférgére a portugáliai körülmények között különösen fogékonynak tekintett fajták körülhatárolt területen belüli kezelésének részleteit. Ezt a programot 2007. április 30-ig, illetve 2008. március 30-ig felül kell vizsgálni.

3. cikk

A Portugálián kívüli rendeltetési tagállamok adott esetben:

- a) a Portugáliában körülhatárolt területekről a saját területükre érkező fogékony faanyag-, fakéreg- és növény szállítmányokat a fenyőfa fonalférgének jelenlétére vonatkozó vizsgálatoknak vethetik alá;
- b) további megfelelő lépéseket tehetnek az ilyen szállítmányok hatósági nyomon követésére vonatkozóan annak megállapítása céljából, hogy a szállítmányok megfelelnek-e a mellékletben meghatározott feltételeknek.

4. cikk

A tagállamoknak az országuk területéről származó fogékony faanyag, fakéreg és növények esetében a fenyőfa fonalférgének jelenlétére vonatkozó éves hatósági vizsgálatokat kell végezniük

annak meghatározása céljából, hogy van-e a fenyőfa fonalférge által okozott fertőzésre utaló bizonyíték.

A 2000/29/EK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok 2006. december 15-ig, illetve 2007. december 15-ig értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot e felmérések eredményeiről.

5. cikk

Portugália – a 4. cikkben említett felmérések eredményeit figyelembe véve – meghatározza azokat a területeket, ahol a fenyőfa fonalférge ismerten nem fordul elő, és körülhatárolja azokat a területeket (a továbbiakban: körülhatárolt területek), amelyek részben a fenyőfa fonalférge ismert előfordulási területeiből, részben pedig az e területek körül pufferzónaként szolgáló, legalább 20 km szélességű területekből állnak.

A Bizottság összeállítja azon területek jegyzékét, ahol a fenyőfa fonalférge ismerten nem fordul elő, és átadja azt a Növényegészségügyi Állandó Bizottságnak és a tagállamoknak. Az összes olyan portugáliai területet, amely nem szerepel a fenti jegyzékben, körülhatárolt területnek kell tekinteni.

E jegyzéket a 4. cikk (1) bekezdésében említett vizsgálatok eredményei, illetve a 2000/29/EK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján közölt megállapítások alapján frissíteni kell.

6. cikk

A 2001/218/EK határozat hatályát veszti.

7. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. február 13-án.

a Bizottság részéről
Markos KYPRIANOU
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A 2. cikk alkalmazásában a következő feltételeknek kell teljesülniük:

1. A 2. pontban említett előírások sérelme nélkül a körülhatárolt területekről a Portugálián belüli nem körülhatárolt területekre vagy más tagállamokba történő szállítás esetén:

a) a fogékony növényeket – a 92/105/EGK bizottsági irányelv⁽¹⁾ előírásaival összhangban elkészített és kiállított – növényútlevél kíséri, miután:

— a növényeket hatóságilag ellenőrizték és a fenyőfa fonalférgének nyomaitól és az azáltal okozott tünetektől mentesnek találták, és

— a termőhelyen vagy annak közvetlen környezetében az utolsó teljes vegetációs ciklus kezdete óta nem észleltek a fenyőfa fonalférgére utaló tüneteket;

b) a fogékony faanyagot és hántolt fakérget a következő formájú faanyagok kivételével:

— faforgács, fűrészpor, fahulladék vagy más törmelék, amely egészében vagy részben e túlevelűekből származik,

— csomagolóládák, rekeszek vagy hordók,

— raklapok, keretezett rakodólapok és egyéb raklapok,

— alomfa, térköztartók és állványok,

de beleértve azokat, amelyek nem tartották meg természetes gömbfa formájukat, szintén az 1. a) pontban említett növényútlevél kíséri, miután a faanyag és a hántolt kéreg olyan megfelelő hőkezelésen esett át, amely során a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítése céljából a fa belseje 30 percen át elérte a legalább 56 °C-os hőmérsékletet;

c) az egészében vagy részben e túlevelűekből származó faforgács, fűrészpor, fahulladék vagy más törmelék fogékony faanyaga esetében is mellékelni kell az említett növényútlevelet, miután a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából átessett a megfelelő gázosító kezelésen;

d) az alomfa, térköztartók és állványok – beleértve azokat is, amelyek nem tartották meg természetes gömbfa formájukat – fogékony faanyagának:

— kéregmentesnek kell lennie,

— mentesnek kell lennie a rovarlárvák által rágott, 3 milliméteresnél nagyobb átmérőjű járatoktól,

— a fa feldolgozáskor elért nedvességtartalmának a szárazanyag százalékában kifejezve 20 %-nál kevesebbnek kell lennie;

e) a csomagolóládák, rekeszek, dobok és hasonló csomagolóanyagok, raklapok, keretezett rakodólapok és egyéb raklapok illetve raklapkeretek fogékony faanyagának – akár ténylegesen használják bármilyen tárgy csomagolására, akár nem – a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából át kell esnie a megfelelő hőkezelésen (amelynek során a fa belsejének hőmérséklete 30 percen át eléri az 56 °C-ot), magas nyomású kezelésen (impregnálás) vagy gázosításon, és azt el kell látni a kezelést igazoló, hivatalosan jóváhagyott jelzéssel, amely lehetővé teszi annak azonosítását, hogy a kezelést hol és ki végezte, vagy ahhoz mellékelni kell az elvégzett intézkedéseket tanúsító említett növényútlevelet.

2. A portugáliai körülhatárolt területeken belül történő szállítás esetén:

a) a fogékony növényeket:

— amelyek olyan termőhelyről származnak, ahol vagy amelynek közvetlen közelében az utolsó teljes vegetációs ciklus kezdete óta nem észlelték a fenyőfa fonalférge által okozott tüneteket, és amely a hatósági ellenőrzések során a fenyőfa fonalférgének jeleitől és az általa okozott tünetektől mentesnek bizonyult, az említett növényútlevél kíséri a termőhelyről történő elszállítás során,

— amelyek olyan termőhelyről származnak, ahol vagy amelynek a közvetlen közelében az utolsó teljes vegetációs ciklus kezdete óta észlelték a fenyőfa fonalférge által okozott tüneteket, vagy amelyet a fenyőfa fonalférge által fertőzött területként ismertek el, nem szabad elszállítani a termőhelyről, és étetéssel kell megsemmisíteni,

⁽¹⁾ HL L 4., 1993.1.8., 22. o. A legutóbb a 2005/17/EK bizottsági irányelvvvel (HL L 57., 2005.3.3., 23. o.) módosított irányelv.

- amelyek olyan helyen – például erdőben, nyilvános parkban vagy magánkertben – nőttek, amelyet a fenyőfa fonalférgével fertőzött területként ismertek el, vagy amelyek rossz egészségi állapotot mutatnak, vagy mentési területeken vannak:
 - ha a november 1. és április 1. közötti időszakban azonosították őket, akkor az adott időszakban ki kell vágni, vagy
 - ha az április 2. és október 31. közötti időszakban azonosították őket, akkor azonnal ki kell vágni, és
 - ha az 5. cikk rendelkezései szerint kijelölt pufferzónán belül található, meg kell vizsgálni a fenyőfa fonalférgének jelenlétére vonatkozóan. Ha a szervezet jelenléte bebizonyosodik, akkor a körülhatárolt területek határait ennek megfelelően meg kell változtatni;
- b) a november 1. és április 1. közötti időszakban a gömbfa vagy fűrészáru formájában lévő kérges vagy kéreg nélküli fogékony faanyagot, beleértve azokat is, amelyek nem tartották meg természetes gömbfa formájukat:
 - i. amelyet mentési vagy rossz egészségi állapot bármely tünetét mutató területről származó, a fenyőfa fonalférgével fertőzöttnek bizonyult fákból nyertek, április 2. előtt:
 - hatósági ellenőrzés mellett a megfelelő helyen égetéssel meg kell semmisíteni, vagy
 - hatósági ellenőrzés mellett el kell szállítani:
 - feldolgozóüzembe forgácsolásra és az üzemben történő helyszíni felhasználásra, vagy
 - ipari üzembe az üzemben tüzelőanyagként történő helyszíni felhasználásra, vagy
 - feldolgozóüzembe, ahol a fát:
 - olyan módon hőkezelik, hogy a faanyag belsejének hőmérséklete 30 percen át elérje a legalább 56 °C-ot, vagy
 - forgácsolják és gázosítják a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából.
 - ii. amelyet az i. alpontban említett fáktól eltérő fákból nyertek, a fenyőfa fonalférge és a *Monochamus* spp. jelenlétére vonatkozó hatósági vizsgálatoknak kell alávetni; ha a fenyőfa fonalférge vagy a *Monochamus* spp. jelenlétét megállapítják, akkor a faanyagot az i. alpontban említett rendelkezéseknek kell alávetni; ha a fenyőfa fonalférge és a *Monochamus* spp. jelenléte kizárható, akkor hatósági ellenőrzés mellett feldolgozóüzembe lehet szállítani további, szálfaként való felhasználásra, vagy eltérésként hatósági ellenőrzés mellett Portugálián belül a körülhatárolt területeken kívüli, a Bizottságnak bejelentett, jóváhagyott feldolgozóüzembe szállítható, ahol a fát vagy az e fákból származó faforgácsot a november 1. és április 1. közötti időszakban:
 - faforgács esetében ipari célból felhasználják e jóváhagyott felhasználóüzemben, vagy
 - faanyag esetében:
 - olyan módon hőkezelik, hogy a faanyag belsejének hőmérséklete 30 percen át elérje a legalább 56 °C-ot. Ennek a hőkezelt faanyagoknak a további szállítása megengedett, ha a faanyaghoz mellékelik az említett növényútlevelet, vagy
 - forgácsolják és gázosítják a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából. Ennek a gázzal kezelt faanyagoknak a további szállítása megengedett, ha mellékelik az említett növényútlevelet, vagy
 - forgácsolják, és ipari célra használják a fenti üzemben, vagy
 - hatósági ellenőrzés mellett üzembe szállítják, ahol a faanyagot:
 - olyan módon hőkezelik, hogy a faanyag belsejének hőmérséklete 30 percen át elérje a legalább 56 °C-ot, vagy
 - forgácsolják és gázosítják a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából, vagy
 - forgácsolják, és ipari célokra felhasználják;
- c) az április 2. és október 31. közötti időszakban a gömbfa vagy fűrészáru formájában lévő kérges vagy kéreg nélküli fogékony faanyagot, beleértve azokat is, amelyek nem tartották meg természetes gömbfa formájukat:
 - i. ha mentési vagy rossz egészségi állapot bármely tünetét mutató területről származó, a fenyőfa fonalférgével fertőzöttnek bizonyult fákból nyerték:
 - hatósági ellenőrzés mellett a megfelelő helyen égetéssel haladéktalanul meg kell semmisíteni, vagy

- az erdőn kívüli megfelelő helyen azonnal hántolni kell, majd hatósági felügyelet mellett tárolóhelyekre kell szállítani – ahol a fát egy megfelelő rovarölő szerrel kezelik, vagy ahol legalább a fent említett időszakban megfelelő nedves tárolási lehetőségek állnak rendelkezésre – ipari üzembe történő továbbszállítás céljából, ahol:
 - azonnal forgácsolják, és ipari célokra felhasználják, vagy
 - az üzemen belül azonnal fűtőanyagként felhasználják, vagy
 - haladéktalanul hőkezelik olyan módon, hogy a faanyag belsejének hőmérséklete 30 percen át elérje a legalább 56 °C-ot, vagy
 - azonnal forgácsolják és gázosítják a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából;
- ii. az i. alpontban említettek kívüli fákból nyert faanyagot a kidöntés helyén vagy annak közvetlen környezetében azonnal hántolni kell, és
 - a fenyőfa fonalférge és a *Monochamus* spp. jelenlétére vonatkozó hatósági vizsgálatoknak kell alávetni; ha a fenyőfa fonalférge vagy a *Monochamus* spp. jelenlétét megállapítják, akkor a faanyagot az i. alpontban említett rendelkezéseknek kell alávetni; ha a fenyőfa fonalférge és a *Monochamus* spp. jelenléte kizárható, akkor a faanyagot hatósági ellenőrzés mellett feldolgozóüzembe lehet szállítani szálfaként történő további felhasználásra, vagy
 - hatósági ellenőrzés mellett olyan üzembe szállítják, ahol a faanyagot:
 - forgácsolják, és ipari célokra felhasználják, vagy
 - olyan módon hőkezelik, hogy a faanyag belsejének hőmérséklete 30 percen át elérje a legalább 56 °C-ot, vagy
 - forgácsolják és gázosítják a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából;
- d) a fogékony fakérget:
 - égetéssel megsemmisítik vagy ipari feldolgozóüzemben fűtőanyagként felhasználják, vagy
 - olyan módon hőkezelik, hogy a fakéreg egészének hőmérséklete 30 percen át elérje a legalább 56 °C-ot, vagy
 - gázosítják a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából;
- e) a kidöntéskor keletkező fogékony fahulladékot hatósági felügyelet mellett megfelelő helyen el kell égetni:
 - a november 1. és április 1. közötti időszakban ezen időszak alatt, vagy
 - az április 2. és október 31. közötti időszakban azonnal;
- f) a fafeldolgozás során keletkező fogékony fahulladékot hatósági felügyelet mellett a megfelelő helyen azonnal el kell égetni, vagy ipari feldolgozóüzemben fűtőanyagként kell felhasználni, vagy gázosításnak kell alávetni a fenyőfa élő fonalférgétől való mentesítés céljából;
- g) a csomagolóladák, rekeszek, doboz és hasonló csomagolóanyagok, raklapok, keretezett rakodólapok és egyéb raklapok, raklapkeretek, alomfa, térköztartók és állványok – beleértve azokat is, amelyeket nem tartották megtermészetes gömbfa formájukat – fogékony faanyagának:
 - kéregmentesnek kell lennie,
 - mentesnek kell lennie a rovarlárvák által rágott, 3 milliméteresnél nagyobb átmérőjű járatoktól,
 - a fafeldolgozáskor elért nedvességtartalmának a szárazanyag százalékában kifejezve 20 %-nál kevesebbnek kell lennie.